

Tale som en mand, peke som en skarv

Taler

Anders Buen

Dato

10 august 1911

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Debatt om stemmerett for kvinner (8)

- 1 Jeg synes ikke, hr. Hagerup Bull skal forundre sig saa svært over, at han kunde bli misforstaat; for det er vanskelig selv for en høiesteretsassessor at klare det, som er umulig. Han sa, at politisk indsigt vindes først ved politisk indflydelse, og den politiske indflydelse faar man først gjennom stemmeretten. Og samtidig
- 5 sa han, at det var ønskelig, at alle fik politisk indsigt; men for øieblikket vilde han ikke gi kvinderne politisk stemmeret. For øieblikket vil han altsaa ikke, at de skal ha politisk indsigt, det er hele kvintessensen av hans tale.

- Hvis det ikke var saa bedrøvelig som det var, vilde det være saare fornøielig at
- 10 legge merke til høires talere i stemmerettsspørsmålet nu, de slaar piruetter, saa det er ganske morsomt at se paa, de vet ikke, hvordan de skal belægge sine ord engang: selvfølgelig, vi i høire, vi er blit demokrater, kvinderne skal ha stemmeret, det er bare det, at de skal ikke ha den nu - det er jo et standpunkt, som ikke er saa godt at forsvare.

- 15 Det er saa meget vanskeligere at forsvare, som høire har været med paa at sige, at kvinderne har politisk indsigt og de bør derfor ha politisk indflydelse i det kommunale liv, de har kommunal indsigt altså; men statsborgerlig, det har de ikke, og det maa de heller ikke ha, foreløpig. I neste periode, sa hr. Hagerup, skal
- 20 vi se tingen an. Ja, vi har ogsaa et valg foran neste periode. Jeg vet ikke, om høire er blit saa fattig ved det forestaaende valg, at de trønger dette agn at henge ut - kanskje det kunne ligge litt i det, og hvis høire er saa betrængt, saa maa vi jo forstaa dem, da faar vi ikke være altfor ubarmhjertige i vor dom over deres standpunkt nu, det er saa. Men det er ikke sikkert, at kvinderne vil forstaa det.

- 25 Jeg synes, det er saa eiendommelig at høre høires talere i denne sak, det er omtrent som om en mand kommer og beder om mat; saa siger man: javel, mat

har du ret til at kræve, og det skal du faa; men du faar vente til næste periode.

30 For stemmeret for de utelukkede, det er det samme som aandelig næring det, og den er næsten likesaa nødvendig som anden næring efter mit skjøn.

Det er som sagt adskillig komisk over høires stilling i denne sak. Det minder mig om eventyret om ræven, skytteren og plogmanden. Ræven var forfulgt av

35 skytteren, og saa kom han til plogmanden og fik lov til at skjule sig i plogfuren. Saa kom skytteren og spurte, om plogmanden hadde set nogen ræv. Nei, sa han, det har jeg ikke set. Men samtidig stod han og pekte paa plogfuren. Skytteren var ikke opmerksom, saa ræven reddet sig dengang. Men da plogmanden forlangte tak av ræven for dette, fordi han hadde reddet dens liv for skytteren, sa
40 ræven: Ja du talte som en mand, men du pekte som en skarv. Det samme gjør høire med hensyn til kvindestemmeretten.

Kilde

Stortingstidende 1911, s. 2621.

45

Emner

Kvinner, Kvinnesak, Stemmerett

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/tale-som-en-mand-peke-som-en-skarv>

50

55

60

65